

N:o 35.

Af herr **E. Hammarlund** m. fl., *angående skrifvelse till Kongl. Maj:t i fråga om statsbidrag till aflönande af vikarier för sådana lärare och lärarinnor vid högre folkskolor, hvilka af sjukdom äro urståndsatta att fullgöra sin tienst.*

Under de senare åren hafva så småningom nästan alla vid rikets folkundervisningsanstalter anställda lärare och lärarinnor blifvit tillerkända rätt att vid sjukdomsfall få behålla en del af lönen. I sammanhang härmed har beslut fattats derom, att en del af lönen för vikarien skall utgå af statsmedel.

Dylik förmån har sedan 1895 års början tillkommit den ordinarie lärarepersonalen vid folkskolorna och från innevarande års början äfven extra ordinarie samt biträdande lärare eller lärarinna vid folkskola äfvensom lärarepersonalen vid mindre folkskola och småskola. De vid folkskollärareseminariernas öfningsskolor anställda lärare och lärarinnor hafva sedan 1898 åtnjutit enahanda förmån, och på grund af beslut af 1900 års Riksdag föreslår Kongl. Maj:t i den för innevarande års Riksdag framlagda statsverkspropositionen (punkt 24 under åttonde hufvudtiteln), att statsbidrag äfven måtte utgå till aflönande af vikarier för vid af landstingsseminarier anställda lärare och lärarinnor, hvilka af sjukdom urståndsättas att fullgöra sin tienst.

Vid rikets högre folkskolor anställda lärare och lärarinnor äro deremot allt fortfarande i saknad af den viktiga förmånen att vid sjukdomsfall under vissa vilkor få hjälp till aflönande af vikarie. Något skäl att i nu föreliggande afseende icke tillerkänna de högre folkskolor-

nas lärarepersonal samma förmån som lärare vid folk- och småskolor redan åtnjuta torde emellertid svårigen kunna uppletas, hvadan vi ansett oss böra fästa uppmärksamheten på den lucka, som här otvifvelaktigt föreligger.

Vill man — och detta är ju af största vigt — skaffa de högre folkskolorna de bästa lärarekrafter, som stå till buds, går det ej an att i något afseende ställa dessa skolors lärarepersonal i en sämre ekonomisk ställning än de vid öfriga folkskolor anställda lärare och lärarinnor. Och den omständigheten, att vid de högre folkskolorna funnos enligt senast offentliggjorda statistik (för år 1899) anställda endast 16 lärare och 2 lärarinnor, bör göra det lätt för statsverket att här tråda hjälpande emellan, ty det statsanslag, som årligen kan för ändamålet erfordras, inskränker sig till ett helt ringa belopp.

Om vikariens aflöning exempelvis sättes till dubblå det belopp, som utgår för vikarie åt sjuk folkskollärare, alltså till 150 kronor pr läsmånad (utom bostad och vedbrand), och denna ersättning utgöres af den sjuke läraren sjelf, statsverket och skoldistriktet i samma proportion, som är fastställd beträffande folkskollärarne, så skulle för hvarje läsmånad, som lärare vid högre folkskola hade tjänstledighet på grund af sjukdom, vikariatsersättningen utgöras med följande belopp:

af den sjuke läraren	kr. 37: 50.
„ statsverket	„ 100: —
„ skoldistriktet	„ 12: 50.
	<hr/>
	summa kr. 150: —.

Äfven om man utginge från det temligen osannolika antagandet, att sjuklighetsprocenten vore väsentligt större inom de högre folkskolornas än inom den egentliga folkskolans lärarecorps, skulle, under nyss antydda förutsättning beträffande statens andel i vikariatsersättningen, den årliga medelkostnad, som blefve en följd af förverkligandet af vårt önskemål, icke kunna för statsverket uppgå ens till 1,000 kronor.

Då emellertid här — på samma sätt som i fjor i fråga om lärarne vid landstingsseminarierna — ett beslut i den af oss antydda riktningen torde böra föregås af en närmare utredning, bland annat, angående vikarielönens storlek samt i hvilken proportion staten, skoldistriktet och den sjuke läraren sjelf böra bidra till denna lön och hvilka närmare villkor, som böra fastställas för åtnjutande af den ifrågasatta förmånen, inskränka vi oss till att vördsamt hemställa,

att Riksdagen måtte i skrifvelse till Kongl. Maj:t anhålla, att Kongl. Maj:t täcktes taga i öfvervägande, om och på hvilka vilkor statsbidrag skulle kunna lemnas till aflönande af vikarier för sådana lärare och lärarinnor vid högre folkskolor, hvilka af sjukdom urståndsättas att sin tjänst fullgöra, samt att Kongl. Maj:t måtte för Riksdagen framlägga det förslag, hvartill utredningen kan föranleda.

Stockholm den 23 januari 1901.

Emil Hammarlund.

I. v. Knorring.

Fridtjuv Berg.